

MIRJANA TANASIJEVIC

**NOVA RHITHROGENA — VRSTA IZ CRNE GORE
(EPHEMEROPTERA, HEPTAGENIIDAE)**

**GODIŠNJAK BIOLOŠKOG INSTITUTA
UNIVERZITETA SARAJEVO**

VOL. 37 — 1984.

(1985)

**PRIVATE LIBRARY
OF WILLIAM L. PETERS**

UDK = 57.581.55

NOVA RHITHROGENA — VRSTA IZ CRNE GORE (EPHEMEROPTERA, HEPTAGENIIDAE)

MIRJANA TANASIJEVIĆ

Prirodno-matematički fakultet, Sarajevo

Mirjana Tanasijević (1985): Eine neue *Rhithrogena* — Art (Ephemeroptera, Heptageniidae) aus Montenegro. — Godišnjak Biol. inst. Vol. 37. 195—200. Es wurde eine neue Art der Ephemeroptera — *Rhithrogena marinkovici* aus der Montenegro beschrieben und Abbildungen der einzelnen Teile des Genitalorgane des ♂ gegeben.

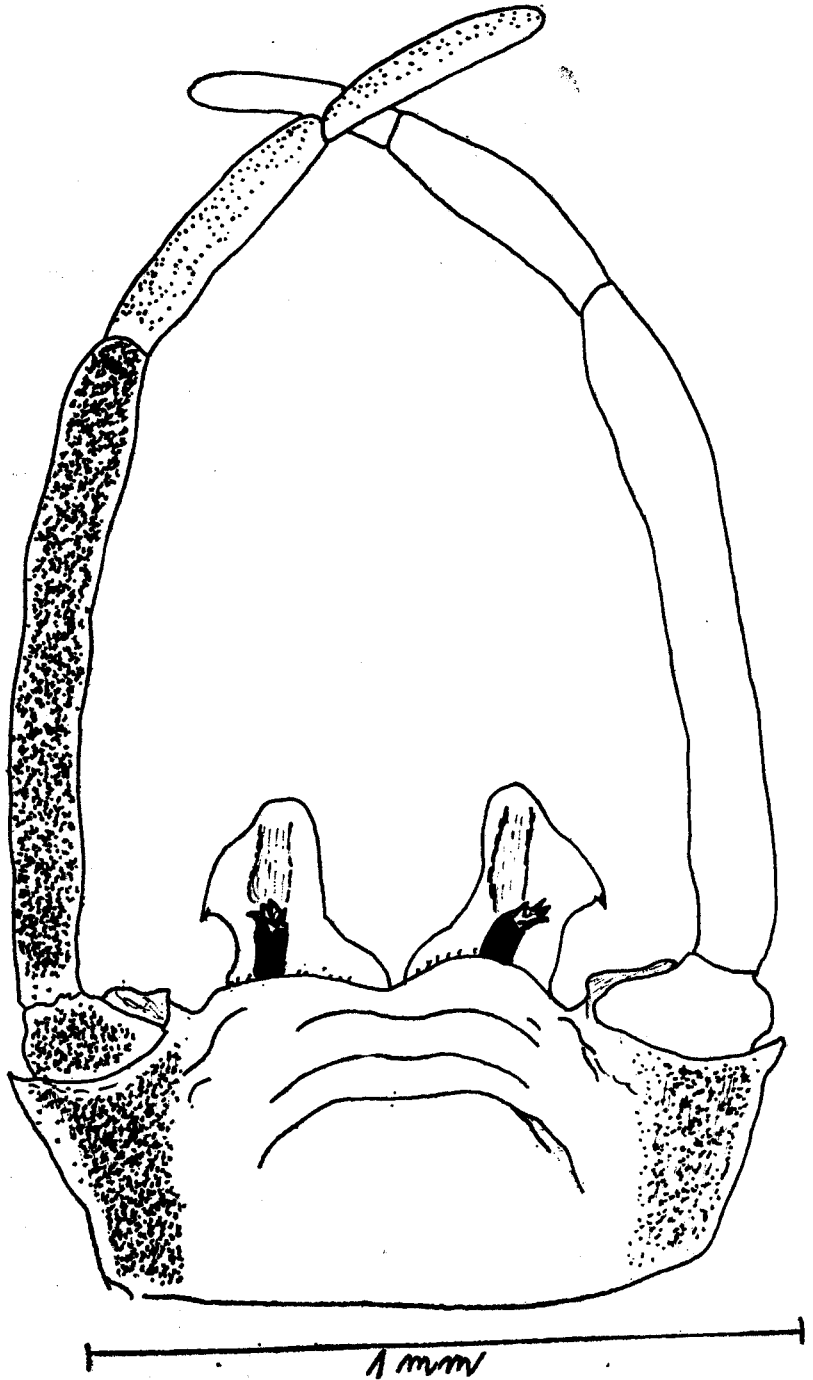
chrieben und Abbildungen der einzelnen Teile des Genitalorgane des ♂ gegeben.

Rhithrogena marinkovici sp. n.

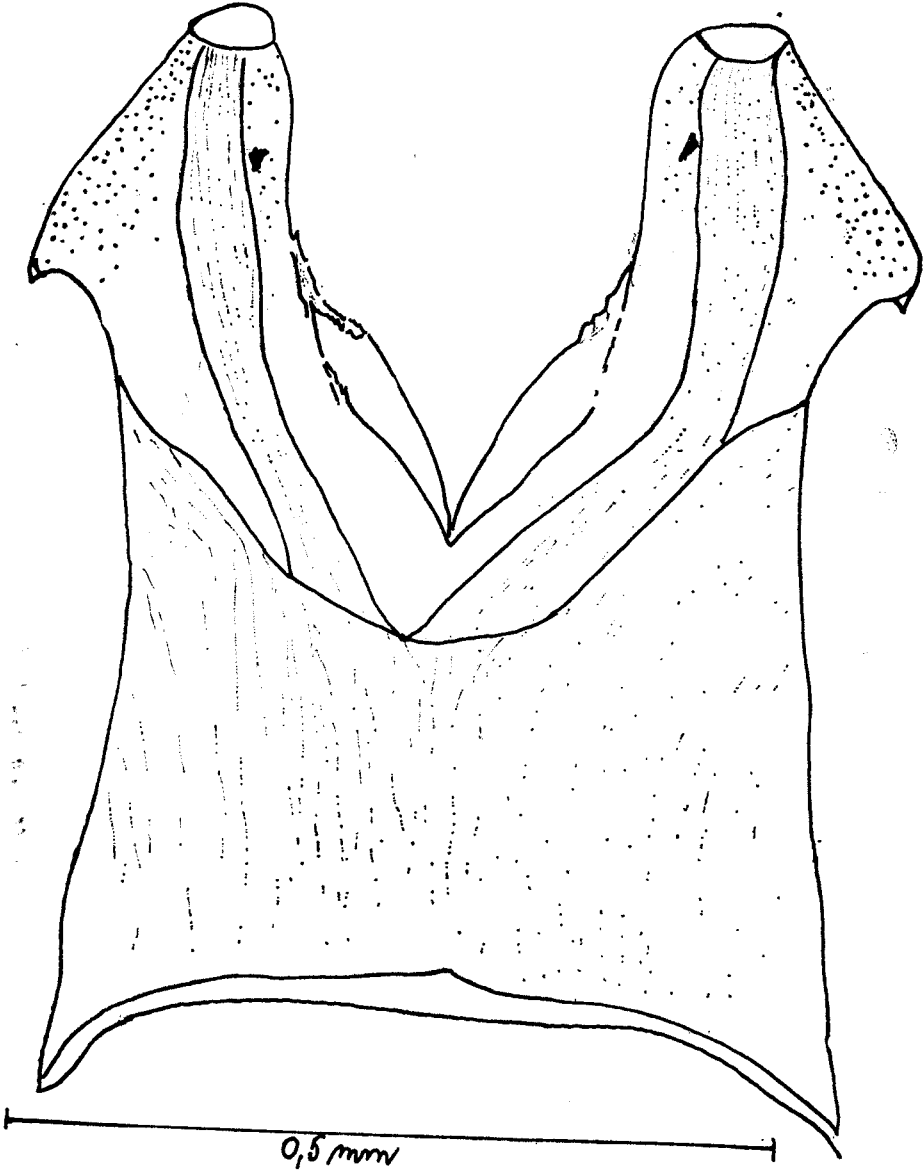
Imago ♂: glava je smeđa boje, oči su sivožućkaste i pri osnovi na vanjskom rubu imaju dva tamnija poluprstean. Thorax je tamnosmeđ, a scutellum i metanotum su još tamniji i gotovo su crni. Prednje noge su tamnosmeđe, srednje i zadnje su sive sa svjetložutim tarzusima. Svi femuri su bez tamne mrlje. Krila su neznatno bjeličasto zamućena, gotovo su prozirna i matalnog sjaja, samo je spoljašnja polovina kostalnog i subkostalnog polja svjetlosmeđa. Svi uzdužni nervi su svjetlosmeđi izuzev tamnosmeđeg radiusa, medie i prvog analnog nerva. Abodomen sa dorzalne strane je smeđ, a zadnje ivice tergita su svjetlije. Na bočnim stranama tergita nalaze se po dvije slabo izražene svjetlije mrlje. Ventralna strana abdomena je svjetlosmeđa. Cerci su svjetlosmeđi i prema zadnjem kraju nešto svjetliji.

Dužina tijela 10—11 mm; prednjih krila 10,5—11,5 mm; cerka 27—29 mm.

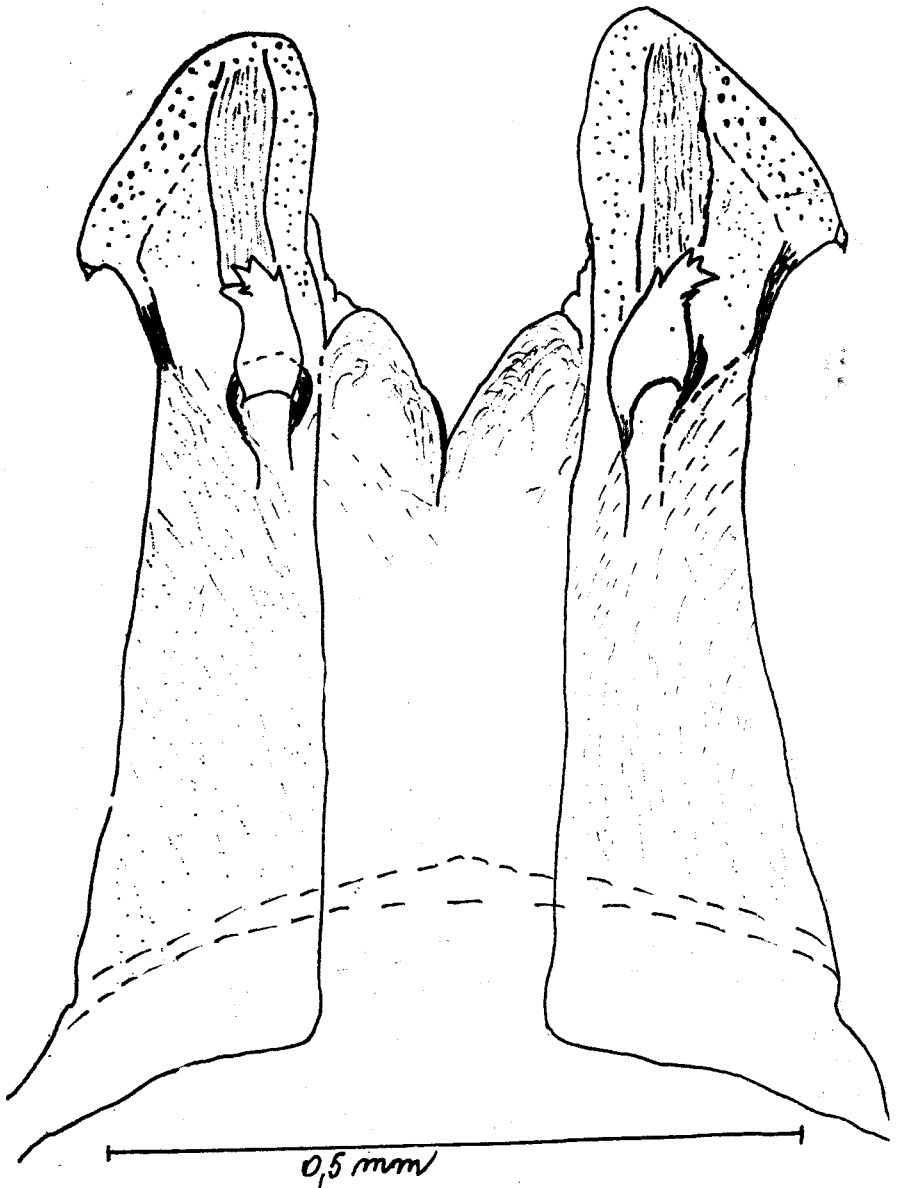
Lateralni dijelovi stiligera, kao i prva dva članka gonostila su tamnosmeđi, ostali članci su svjetliji. Zadnja ivica gonostila je u sredini blago valovito usječena (sl. 1). Lobusi penisa su bočno kupasto prošireni, a vrh im je zaobljen. Na svakom lobusu imaju po jedan titillator i po dva subterminalna zuba; spoljašnji zub je veći i nalazi se na jednom bočnom ispupčenju, a savijen je prema dorzalnoj strani, unutrašnji dorzalni zub je znatno manji (sl. 2, 3 i 4a). Unutrašnji dorzalni zub se nalazi bliže genitalnom otvoru nego spoljašnji (sl. 4b). Genitalni otvor je vršno postavljen, ali je više okrenut prema dorzalnoj strani.

Sl. 1. *Rhithrogena marinkovici* sp. n.: genitalni organi ventralno
 Abb. 1. *Ehithrogena marinkovici* sp. n.: Die Genitalorgane in Ventralansicht

Sl. 2. *Rhithrogena marinkovici* sp. n.: penis dorzalno
Abb. 2. *Rhithrogena marinkovici* sp. n.: Penis in Dorsalansicht

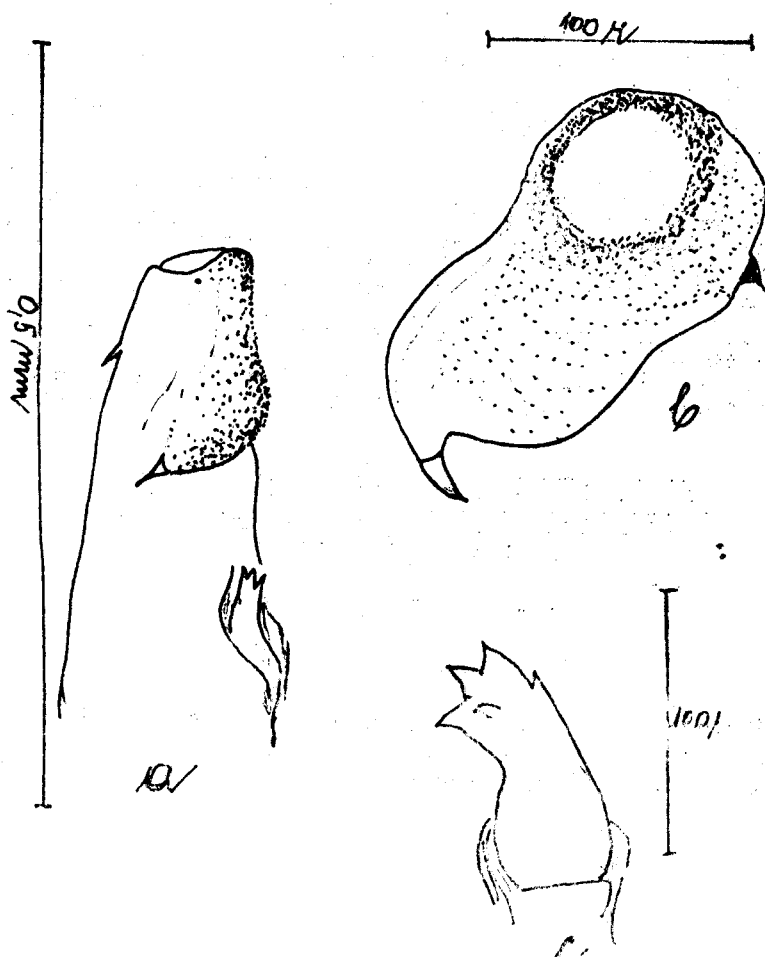

Sl. 3. *Rhithrogena marinkovici* sp. n.: penis ventralno

Abb. 3. *Rhithrogena marinkovici* sp. n.: Penis in Ventralansicht

Titilatori su kratki, pri osnovi prošireni i prema vanjskoj strani savijeni, a na vrhu su višestruko nazubljeni (sl. 4c).

Ženka i larva ove vrste su nepoznati.

Sl. 4. *Rhithrogena marinkovici* sp. n.: lobus penisa lateralno (a), lobus penisa posmatran «odozgo» (b), titillator (c)
Abb. 4. *Rhithrogena marinkovici* sp. n.: Penislobus lateral (a), Penislobus in der Ansicht von »oben« (b), Titillator (c)

Holotyp ♂ i paratyp ♂ su nađeni u planinskoj tekućici Bukovici u mjestu Savniku 4. 6. 1981. godine i nalaze se u kolekciji autora (Prirodno-matematički fakultet, Sarajevo).

Ovoj vrsti sam dala ime u čast svog profesora, istaknutog trihopterologa dr Mare Marinković.

REZIME

Opisana je nova vrsta efemeroptera — *Rhithrogena marinkovici* iz Crne Gore. U radu je dat opis i crteži pojedinih dijelova genitalnog aparata imaga mužjaka *Rhithrogena marinkovici* sp. n. Istaknuti su najznačajniji morfološki karakteri po kojima se nova vrsta razlikuje od ostalih vrsta roda *Rhithrogena* Eaton.

LITERATURA

- Eaton, A. E., 1885: A revisional monograph of recent Ephemeridae or Mayflies. Trans. Linn. Soc. London., Zool., 3, 229—281.
- Jacob, U., 1974: *Rhithrogena braaschi* n. sp. eine neue Heptageniide aus Bulgarien (Insecta, Ephemeroptera). — Ent. Nachr., 18, 167—173, Dresden.
- Puthz, V., 1972: Eine neue *Rhithrogena* aus Südosteuropa (Insecta, Ephemeroptera). Ent. Mitt. Zool. Mus., (4), 79, 303—307, Hamburg.
- Sinitschenkova, N. D., 1973: To the question about the knowledge of the genus *Rhithrogena* (Ephemeroptera, Heptageniidae). Vestnik Moskovskovo Universiteta, Nr. 3, 16—22.
- Sowa, R., 1971: Note sur quelques *Rhithrogena* Eaton de la collection ÉSBEN-PETERSON et la redescription de *Rhithrogena germanica* Eaton (Ephemeroptera, Heptageniidae). Bull. Acad. pol. Sci. (2), 19, 485—492.
- Thomas, A., 1968: Quelques *Ecdyonurus* et *Rhithrogena* européens de la collection NAVAS (Ephemeroptera). Annals. Limnol., 9, 209—218.

EINE NEUE RHITHROGENA — ART
(EPHEMEROPTERA, HEPTAGENIIDAE)
AUS MONTENEGRO

MIRJANA TANASIJEVIĆ

Zusammenfassung

Rhithrogena marinkovici sp. n., eine neue Art von Ephemeropteren aus Montenegro, wird beschrieben. Die Darstellung von einigen Teilen der genitalen Organien des Männchens wird gegeben.